

พระราชโฆวาท

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ

สยามบรมราชกุมารี

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒^(๑)

ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันพฤหัสบดี ที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ข้าพเจ้ามาปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒. ขอแสดงความยินดีชื่นชมต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิที่มหาวิทยาลัยยกย่องเป็นเกียรติ.

เมื่อกล่าวถึงวิชาความรู้ มีการที่เกี่ยวข้องโดยตรงอยู่สองประการ คือ การศึกษาเล่าเรียน และการใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์. การที่บัณฑิตทั้งหลายได้เข้ามาศึกษาเล่าเรียนสำเร็จการศึกษา ได้รับปริญญาบัตรรับรองวิทยฐานะนี้ได้ชื่อมาแสวงหาทรัพย์. ปราศรัยแต่ก่อนสรรเสริญวิชาความรู้ว่า เป็นทรัพย์ที่ใช้ไม่หมดสิ้น ผู้อื่นแย่งชิงไปไม่ได้. เมื่อพิจารณาดูจะเห็นว่าทรัพย์คือความรู้นี้เป็นของประเสริฐจริง. สติปัญญาความรู้ของมนุษย์นี้ยิ่งใช้มากเท่าไรก็จะมีมากขึ้น ไม่มีวันหมดสิ้นเหมือนทรัพย์สินเงินทอง หรือทรัพย์ากรธรรมชาติอื่น ๆ. เพราะฉะนั้นผู้เป็นบัณฑิตจึงพึงหาทรัพย์คือวิชาความรู้นี้ไว้ให้มาก ไม่ควรหยุดหาความรู้. ข้อนี้จะเป็นพื้นฐานอันมั่นคงในการใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป.

^(๑) วันพฤหัสบดี ที่ ๑ - วันศุกร์ ที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๓

คำว่าใช้ความรู้ให้เป็น เป็นเรื่องสำคัญ. ความรู้ที่มีมากใช้ไม่เป็นก็
ไม่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น. ที่ว่าใช้ให้เป็นประโยชน์ คือ ต้องมีสติปัญญา
เลือกใช้ความรู้ให้เหมาะแก่การณ์ กาลเทศะ บุคคล รู้เหตุรู้ผลของเรื่องนี้จะใช้
ความรู้นั้น ๆ ไปจัดการ จึงจะใช้ความรู้ได้ถูกต้องเรื่องถูกต้องตามควร ไม่ผิดทำนอง
คลองธรรม เป็นประโยชน์ ไม่ให้ร้ายแก่ตนและผู้อื่น. อีกประการหนึ่ง คือ ต้องรู้จัก
ประสานความรู้ ต้องรู้ตระหนักรู้ว่าวิชาความรู้ของตนเองฝ่ายเดียวนั้นไม่เกิดประโยชน์
ที่แท้จริงได้ ต้องอาศัยความรู้ความสามารถของผู้อื่นด้วย. บัณฑิตจึงต้องมีใจ
เปิดกว้างรับความรู้ด้านต่าง ๆ เพื่อให้ทำการหรือแก้ไขปัญหาให้ลุล่วงไปด้วยดี.

บัณฑิตผู้รู้จักศึกษาเล่าเรียน และใช้วิชาความรู้เป็นเช่นที่กล่าวมานี้ จึงจะนับว่า
เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์เป็นที่น่าชื่นชมของสถาบัน เป็นที่น่ายินดีแก่ผู้ได้คบหาสมาคม
ยังประโยชน์ส่วนตนและบ้านเมืองให้ไพบุลย์สืบไปได้.

ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขออำนวยการให้บัณฑิตทั้งปวง
มีกำลังกายกำลังใจแสวงหาความรู้และใช้ความรู้เป็นกำลังสำคัญของบ้านเมือง
สมดังพระราชประสงค์พระเจ้าผู้สถาปนามหาวิทยาลัยอันทรงเกียรตินี้ และขอให้
ท่านทั้งหลายในที่ประชุมนี้มีความสุขสวัสดิ์จงทั่วกัน.